

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Clypeus Theologiæ Thomisticæ

In Tres Partes Divisus, Et Quinque Voluminibus Comprehensus
Tractatus de Prædestinatione, de Trinitate, de Angelis, & de homine

Gonet, Jean-Baptiste

Coloniæ Agrippinæ, 1671

§. III. Alia difficultas resolvitur, & sententia Jansenii, breviter confutatur,

---

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77146](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77146)

quid motus huius, quia defecere non potest, (ecce efficaciam divinam motus, peritiam non ex Dei præcipientia, futurum nostram voluntatis consensum explorante, sed ex efficacia infinita divinæ voluntatis, ipsam in nobis efficiente) sed propter naturam voluntatis motus, quæ indifferenter se habet ad diversa, non inducitur necessitas, sed manet libertas: ecce eisdem motus dulcedinem & suavitatem, naturam voluntatis accommodatam, quæ non lædit sed perficit libertatem, nec absumit sed relinquit dilectendi potentiam. Hinc Sacra Scriptura, ut huius motus efficaciam & suavitatem designet, gratiam Spiritus sancti interdum sub figura turbini seu venti vehementissimi, aliquando verò sub specie dulcisephyri & auræ lenissimæ nobis exhibet. Hinc etiam sponsa Cantic. 1. dicit: Trahe nos, curramus in odorem unguentorum tuorum. Trahe nos: en divina gratia in trahendis cordibus efficacissima potestatem. Curramus in odorem unguentorum tuorum: eum miram & ineffabilem eius suavitatem; nihil enim unguento suavis, quo non læditur, sed perficitur motiva facultas, & facile mobiles redduntur potentia.

§ III.

Alia difficultas resolvitur, & sententia Lan-
si mi breviter confutatur.

Dico secundo: Homo in statu innocentie indigebat efficaci motione ad singulos actus, sicut in statu naturæ lapæ; licet tunc eam solam egeret, ratione subordinationis quam qualibet creatura habet ad Deum in operando: in hoc vero ultimus indigeat eâ, ob naturam corruptionem & debilitatem. Ita D. Thomas 1. 2. quæst. 109, art. 1. ubi sic dicitur: Manifestum est, quod sicut motus omnes corporales reducuntur in motum celestium corporis, sicut in primum movens corporale, ita omnes motus tantum corporales quam spirituales reducuntur in primum movens simpliciter, quod est Deus. Et ideo quantumcumque natura aliqua corporalis vel spiritualis **PO- NATURÆ PERFECTA**, non potest in suum actum procedere, nisi moveatur à Deo. Et art. 2. ait: Natura hominis potest dupliciter considerari, uno modo in sui integritate, sicut fuit in primo parente ante peccatum; alio modo secundum quod est corrupta in nobis post peccatum primi parentis: secundum autem utrumque statum natura humana indiget auxilio divino ad faciendum vel volendum quodcumque bonum, sicut primo movente, ut dictum est, scilicet articulo præcedenti. Quod repetitur in fine corporis eiusdem articuli secundi, dicens: In utroque statu indiget homo auxilio divino, ut ab ipso moveatur ad bene agendum. Denique art. 9. eiusdem questionis docet quod in statu naturæ corruptæ homo, etiam in gratia existens, indiget prædicta motione, propter duo: primo quidem ratione generali, propter hoc quod, sicut supra dictum est (art. 2.) nullatenus creata potest in quemcumque actum procedere, nisi virtute motionis divinæ: secundò ratione speciali, propter conditionem status humanæ naturæ, quæ quidem licet per gratiam sanetur quantum ad mentem, remanet tamen in ea corruptio & infirmitas quantum ad carnem, per quam servus legi peccati. Ex quo patet, quod cum ratio ista specialis non haberet locum in statu naturæ integræ, in eo homo egeret divinam motionem, ex uno solum capite, nimirum ratione subordinationis quam qualibet creatura habet ad Deum in operando. Deus enim (inquit idem sanctus Doctor in 2. distinctione 24. quæst. 1. articulo 4. ad 1.) operatur in voluntate & natura: sicut pri-

Tom. 11.

A ma causa in secundis; & ideo sine ipso adjuvante, nec lapis in esse conservaretur, nec deorsum tenderet. Similiter etiam nec humana natura (quamvis integra) sine eo vel consistere potest, vel rectum motum voluntatis habere. Unde etiam Augustinus Epistola 106. ait: Natura humana, etiam si in illa integritate in qua condita est permaneret, nullo modo seipsam, Creatore suo non adjuvante, servaret. Et 12. de civitate cap. 9. docet quod Angeli bonam voluntatem, quæ meliores essent, nisi operante adiutorio Creatoris habere non possent. Ad stipulam etiam Divus Bernardus in libro de gratia & libero arbitrio, columnâ 7. ubi hæc scribit: Nostra quippe voluntas bona, à bono Deo creata, perfectatamen non erit, quousque suo Creatori perfectè subjecta sit. Absit tamen ut ipsi sui ipsius perfectionem Deo autem tantum creationem tribuamus: cum longe nimirum melius sit esse perfectum, quam factum, & à se ipso nefas videatur, Deo quod minus, nobis quod excellentius sit attribueret.

Plura alia Sanctorum Patrum testimonia, variasque rationes in eiusdem veritatis confirmationem, in Tractatu de voluntate Dei adduximus, ibique præcipua Jansenii fundamenta confutavimus; unde ad hunc locum Lectorem remittimus, ne eadem inutiliter repetamus.

Disp. 5. art. 7.

DISPUTATIO, VI.

De statu naturæ puræ.

Hic est quintus & ultimus naturæ humanæ status, circa quem celebris occurrit contra Jansenium disputatio & controversia, sequentibus articulis resolvenda.

ARTICULUS PRIMUS.

An status naturæ puræ possibilis sit?

§. I.

Quibusdam præmissis referuntur sententia.

Suppono primò, quod status puræ naturæ duo importat seu requirit, unum positivum, & alterum negativum. Positivum in eo est, quod natura humana habeat quidquid est ei connaturale, seu debitum ex essentia: suæ principis, puta suas omnes proprietates, habilitates, & facultates naturales, & concursum atque providentiam Dei sibi naturaliter debitam. Negativum in eo est, quod nihil habeat indebitum, sive quod ab intrinseco non postulet, sive malum, sive bonum: hoc est, ut neque peccatum habeat originaliter sibi annexum, pœnæque reatum ex illo sequentem; neque etiam affecta sit aliquibus gratiæ donis, aut perfectionibus naturæ indebitis. Dixi ut non habeat peccatum originaliter sibi annexum: quia sicut infirmitas corporis, & morbi, qui sequuntur ex naturali conditione, non excluduntur à statu naturæ puræ; ita neque morbi animi, qui propter naturalem fragilitatem, aut libertatis usum contrahuntur, ab eodem statu excludendi sunt.

Duo ergo dicit status naturæ puræ, nempe naturam, & eius puritatem: natura includit esse,

Zzz

sen.